

Fundargerð – 4. fundur stýrinefndar ríkisstjórnarinnar og Hawkpoint

Málsnúmer: FOR09030068

Skráð: 2. apríl 2009

Eigandi skjals: Tómas Brynjólfsson/For/NotesSTJR

Fundargerð: 4. fundur stýrinefndar ríkisstjórnarinnar og Hawkpoint þann 24. mars 2009 kl. 11:00, Fjármálaráðuneytinu, Reykjavík.

Viðstaddir:

Indriði H. Þorláksson (formaður), Björn Rúnar Guðmundsson (í fjarveru Guðmundur Árnasonar), Þórhallur Arason, Þorsteinn Þorsteinsson, Helga Valfells fyrir hönd ríkisstjórnarinnar. Andrew Lynn, Rupert, Andrew Speirs, Rupert Pepper and Claire Harwood from Hawkpoint. Tómas Brynjólfsson ritaði fundargerð (fjarverandi fyrstu 30 mínúturnar).

Hawkpoint kynnti framvindu mála til 31. mars 2009.

Næsti fundur ákveðinn 16. apríl kl. 10:00

Vinnuferlar – lýsing og ábyrgð

1. Endurskoðun
2. Viðskiptaáætlun
3. Ójafnvægi

Hr. Speirs leiddi umræðu um ójafnvægi bankanna. FX ójafnvægi er núna álitid vera mikilvægasta úrlausnarefnið. Það mál verður að leysa áður en ferlið getur haldið áfram. Bankarnir eru ekki með jákvætt sjóðsstreymi sem er flókið að leysa. Hann lýsti því yfir að lög og reglur þyrfti skoðunar við ef rétta efnahagslega niðurstaðan myndi.

Til þess að leysa FX vandamálin með erlendu eigin fé. Bankarnir þurfa að hafa hið minnsta 50% tekna sinna í erlendum gjaldeyri.

Lausn ójafnvægisins í gegnum skipti við Seðlabanka Íslands myndi hafa mjög neikvæð áhrif á fjármál ríkisins og hafa í för með sér kostnað upp á milljarða íslenskra króna árlega og mikla FX áhættu. Þetta myndi einnig leiða til verulegra vandamála gagnvart Alþjóða gjaldeyrissjóðnum, jafnvel þó skiptin væru óveruleg. Báðar þessar aðferðir myndu leiða til verulegra fjármögnunar vandamála fyrir ríkið þar sem það þyrfti að bæta við viðbótar úrræðum. Það er einnig vandamál fyrir aðila skiptasamninga með að hafa áhrif á lykil breytur skiptanna.

Hawkpoint hefur óskað eftir niðurbroti á FX lánum bankanna. Það er engin ástæða til að horfa til þeirra lána sem afskrifuð hafa verið þar sem þau verða gerð að lánum í íslenskum krónum.

Hr. Guðmundsson sagði að það væri rík ástæða til þess breyta lánum í íslenskar krónur. Stór hluti FX lánana eru ekki venjulegir FX lántakendur, þ.e. 240 milljarðar í íslenskum húsnæðisskuldum. Það hefur hins vegar verið mikill pólitískur þrýstingur á því að fara ekki þessa leið.

Fr. Valfells sagði að þetta væri stórt pólitískt vandamál í hagkerfinu. Það hefur ekki verið vilji til þess að lengja í lánum þar sem það myndi valda bönkunum enn frekari vandamálum og myndi leiða til

erfiðrar skuldastöðu fyrir mörg heimili. Nauðsyn þess að gæta jafnræðis í augum laganna hafði einnig flækt fyrri tilraunir til að leysa þetta vandamál.

Hr. Speirs benti á að öruggasta eignin í hagkerfinu, innstæður í bönkum í eigu ríkisins, er að safna 14% vöxtum. Þessir háu vextir eru studdir af Alþjóða gjaldeyrissjóðnum. Það er vandamálum háð að fá bankanna til að borga svo háa vexti þar sem það kemur í veg fyrir hagnað þeirra.

Fr. Valfells benti á að verðbólga og vextir væri á niðurlleið.

Hr. Speirs sagði að aðgerðir Alþjóða gjaldeyrissjóðsins kæmu í veg fyrir eðlilega starfssemi bankanna.

Hr. Guðmundsson sagði að AGS væri líklega meðvitað um áhrif hárra vaxta á bankakerfið. Hann væri, hinsvegar, ekki viss um að sjóðurinn væri búinn að reikna dæmið en tilfinning þeirra væri að bankarnir væru að tapa. Stærð tapsins væri hins vegar ekki þeim þekkt.

Hr. Speirs sagði að lánabækurnar væru að versna hratt. Þróunin væri ekki alveg skýr og það er ekki ljóst hvað bankarnir væru að gera varðandi endurreisnina.

Fr. Valfells staðfesti að greiðslufrysting væri að enda 1. apríl. Viðskiptaráðherra er að vinna í lausnum fyrir lántakendur til að greiða af lánum sínum. AGS vill einnig að skýrt sé að greiða eigi af lánum. Hún sagði að það væri ekki hægt að þvinga lántakendur til að breyta lánum sínum í íslensk lán. Það er einnig vandamálum háð að veita fleirum 70 ára lán.

Hr. Guðmundsson sagði að það hefði aldrei staðið til að þvinga fólk í íslensk lán.

Fr. Valfells spurði hvort hægt væri að setja hvatakerfi á þessi lán?

Hr. Þorláksson sagði að það væri þörf á að taka það mál til viðeigandi ráðherra. Hr. Guðmundsson fer með málið til AGS:

Upplýsingafyrirvari.

Hr. Speirs sagði að hægt hefði á deilingu upplýsinga, sérstaklega þegar kemur að Landsbankanum og Kaupþingi. Skilanefndir og ráðgjafar þeirra væru búnir að átta sig á að þær upplýsingar sem til væru myndu ekki duga. Hawkpoint hefði haldið símafund með Barcap í síðustu viku. ICC fundir með Glitni og Landsbanka yrðu haldnir í þessari viku. Hr. Speirs bætti við að samskipti við kröfuhafa, úrlausnarnefndina og ráðgjafa þeirra gengju sæmilega vel. Allir eru farnir að átta sig á því að mikilvægar upplýsingar væru í vinnslu. Fasi tvö af skýrslu Deloitte er að fara í gagnaherbergið. Það yrði einnig vinnudagur með Deiloitte. Kröfuhafar eru núna ánægðir með gagnsæið og aukið öryggi á ferlinu. Landsbankinn er núna síðastur til svara þegar kemur að upplýsingafyrirvörum. Trúnaðaryfirlýsing þeirra hefur verið send til Barcap en afhent Hr. Þorsteinssyni líkt og hinir bankarnir hafa gert.

Hr. Pepper sagði að bæði Glitnir og Kaupþing hefðu sett upp rafræn gagnaherbergi sem Hawkpoint gæti fengið aðgang að. Landsbanki hyggðist gera slíkt hið sama.

Tímaáætlun:

Hr. Pepper kynnti tvær tímaáætlanir. Tímaáætlun A væri með MoU undirritaða 15. maí og ferlinu lokið í fyrstu viku júní. Þetta er séð sem flýtiáætlun þar sem allir þurfa að afhenda sinn hluta á réttum

tíma.

Tímaáætlun B tæki aðeins lengri tíma, þar sem MoU væri undirritað í enda maí og allur júní nýttur til að ná niðurstöðu.

Deloitte mun funda með bönkunum í þessari viku eða byrjun þeirrar næstu vegna 2. hluta þessarar áætlunar.

Fyrsta útgáfa af viðskiptaáætlun ættu að liggja fyrir 8. apríl.

Samkvæmt tímaáætlun A verður apríl nýttur til þess að undirbúa upplýsingar sem verða sendar út af slitastjórnunum í byrjun maí. Áætlun ríkisstjórnarinnar verður jafnframt undirbúin og kynnt fyrir nefndinni í byrjun maí. Það er þörf á að leysa óstöðugleikann og sýna árangur fyrir 8. maí. Slitastjórnirnar hefðu þá viku til að svara og semja. Það er mesta tímapressan með þennan part áætlunarinnar en vel framkvæmanlegt.

Tímaáætlun B myndi veita aðilum eina viku til viðbótar til að ná saman upplýsingapakkanum fyrir 8. maí. Samningaviðræður myndu því færast frá 15. maí til 29. maí.

Samskipti við kröfuhafa

Hr. Speirs sagði að Hawkpoint og hr. Þorsteinsson hefðu sent bréf til slitastjórnanna og fjármálaráðgjafanna varðandi eigið fé. Þeir hefðu verið spurðir um hugsanlegar lausnir. Mikilvægt er að skilja þeirra afstöðu. Kröfuhafarnir ættu hins vegar ekki að fá upplýsingar um það hvort þeir fái eigið fé eða ekki fyrr en samningaviðræður hæfust.

Hr. Þorláksson sagði að ríkisstjórnin þyrfti að endurskoða tímaáætlunina.

Hr. Speirs undirstrikaði að úrvinnsla FX ójafnvægisins væri þýngarmest. Hawkpoint reiðubúið til aðstoðar en vantaði umboð.

Hr. Þorsteinsson sagði að lokum að samskipti við kröfuhafana gengju vel. Upplýsingar eru gefnar um áætlanir Deloitte og ríkisstjórnarinnar. Helsta vandamálið væri hjá bönkunum. Leysa þyrfti erlendu lánin áður en nokkuð yrði sett fram gagnvart kröfuhöfunum. Þetta væri sannarlega helsta vandamál nefndarinnar í augnablikinu.

Allir sammála þessu. Hr. Þorsteinsson sagði að það væri þörf fyrir samræmingu varðandi tímaáætlanir. Það væri einnig mikilvægt að samræma málefnið gagnvart eignarhaldi.

Hr. Speirs spurðist fyrir um skoðanir AGS á tímaáætluninni. Kröfuhafar líta svo á að tímaáætlunin gangi ekki upp.

Hr. Guðmundsson sagði að ríkisstjórnin stefndi að því að ljúka fyrstu yfirferð fyrir enda apríl. Mikið veltur á samningaviðræðum við kröfuhafa sem þarf að ljúka. Viðræður þessa vikuna gætu leitt til loka niðurstöðu. Það eru hins vegar minnkandi líkur á því að samningar náist í apríl. Dagssetning endurfjármögnunar er enn opin í viljayfirlýsingunni. Það er enn sveigjanleiki í því ferli. Kosningar eru að hafa áhrif á ferlið en Ísland er ekki með brýnar þarfir til endurfjármögnunar. Það er því engin sérstök tímapressa á því að ná niðurstöðu með AGS.

Hr. Þorsteinsson lýsti því yfir að hann hefði stungið upp á því að hr. Þórhallsson ræddi þetta við fastafulltrúa AGS.

Hr. Speirs sagði að bankageirinn væri að tapa mikið af peningum. Það er möguleiki á því að ýta þessum kostnaði á almenna markaðinn eða til ríkisins. Það er ekki hægt að gera það vegna samningsins við AGS. Þetta eru ekki góð skilaboð.

Fr. Valfells sagði að viðskiptaráðherra væri upplýstur um vandamálið. Það væri mikilvægt að stýra væntingum.

Hr. Guðmundsson sagði að það væri mikilvægt að stjórnendur bankanna leystu vandamálin. Þeim vanti hvata til þess. Þeir halda að ríkið muni leysa öll vandamál þeirra.

Hr. Guðmundsson sagði að bankarnir færu vel af stað. Tafir hafa skemmt fyrir mórálnum. Það væri mikilvægt að hlera eignarhalds spurningar.

Hr. Speirs stakk upp á því að nefnd væri sett á laggirnar með stjórnendum bankanna, FME og ríkinu til þess að fylgjast með framgangi málsins og nauðsynlegum aðgerðum. Sameiginlegir hagsmunir yrðu ræddir en ekki samkeppnismál.

Hr. Lynn sagði að þetta væri mikilvægt.

Hr. Speirs bætti við að ríkið þyrfti að líta út fyrir að vera að hjálpa bönkunum. Stjórnendur bankanna fengju jákvæða hvatningu frá sínum jafningjum. Það er samkeppnisforskot að koma sínum málum í góðan farveg.

Fr. Valfells sagði að stjórnendur bankanna væru undir mikilli pressu vegna kröfunnar um nýja bankastjóra.

Hr. Guðmundsson sagði að það væri óhugnalegt að engin ábyrgð væri hjá stjórnendum.

Hr. Lynn sagði að bankarnir væru keyrðir áfram á skammvirku sjóðsstreymi. Þeir væru ekki að horfa á heildarstöðu efnahagsreikningsins. Hann sagði að bankarnir væru ekki að skera niður kostnað. Athyglin hefur ekki verið á því. Þeir vilja ekki skemma fyrir „human resource potential“.

Hr. Speirs sagði að það væru stór vandamál innan bankanna en þeir viðurkenndu það ekki. Vandamálum er stýrt frekar en leyst. Það er vöntun á upplýsingum og þar með sjálfstrausti.

Hr. Lynn sagði að Hawkpoint hefði óskað, en ekki fengið, upplýsingar eins og sjóðsstreymi.

Hr. Lynn sagði að það væri sátt um stærri vandamálin en þau minni væru ekki til skoðunar.

Hr. Guðmundsson sagði að það væri möguleiki á að leysa sum þessara vandamála. Það þarf að hvetja til þess. Það þarf að leggja meiri áherslu á þetta.

Hr. Speirs sagði að það væri þörf fyrir ákveðin skref til að stöðva tapið, þ.e. að tryggja aðeins innstæður með 1% vöxtum.

Fr. Valfells og hr. Þorsteinsson töluðu bæði um eigna hengjuna og nauðsyn þess að leysa hana.

Hr. Speirs sagði að innstæður væru hjá þeim sem ekki væru með vandamál. Ekki er verið að deila skaðanum með réttum hætti. Það er þörf á því að leysa þetta áður en farið er til kröfuhafanna. Tímaáætlanir gera ráð fyrir að ójafnvægið yrði leyst.

Hr. Þorsteinsson sagði að lausn þessara mála væri ekki partur af verkefnum Hawkpoint. En það væri hægt að biðja þá um að skoða vandamálið.

Hr. Arason sagði að hans deild væri að vinna í uppsetningu bankanna.

Fr. Valfells spurði hvort hægt væri að ráða sterka erlenda bankamenn til að hjálpa til við endurskipulagninguna.

Hr. Speirs sagði að þetta væri góð hugmynd en hefði nokkur vandamál. Þeir sem standa fyrir utan málið geta ekki keyrt verkefnið áfram, alþjóðleg vandamál hafa einnig sogað til sín alla bestu aðilana. Það er mjög mikilvægt að fá rétta fólkið til starfans.

Hr. Arason sagði að hann hefði hitt alla bankanna og rætt aðferðafræði og framgang. Hann væri ánægður með framganginn en verkefnið væri stórt.

Hr. Þorsteinsson sagði að bankarnir segðust ekki þurfa á aðstoð að halda en það væri mögulegt vandamál með lagaleg álitamál.

Lagalegir ráðgjafar

Hr. Þorsteinsson sagði að það væru tvær tillögur á borðinu. Önnur er hæggengari. Minnisblaði verði dreift um það hverjir eigi að keyra málið áfram. Þetta verði sent í tölvupósti.

Hr. Speirs sagði að lagalegir ráðgjafar þyrftu ekki að hefja störf fyrir páska. Þeir væru mikilvægir í að koma í veg fyrir málssóknir. Það er möguleiki að góður lagalegur ráðgjafi gæti komið í veg fyrir lögfræðiferla. Þeir gætu mælt með leiðum til að fara og bent á áhættur og kosti.

Hr. Þorsteinsson sagði að það væri ferli í gangi varðandi endurreisn innan bankanna.

Fundi var slitið kl. 12:30.